

FM: 2017.gada novembrī apstrādes rūpniecības izaugsme atkal paaugstinās, sasniedzot 9,1%

Publicēts: 31.01.2018.

Saskaņā ar jaunākajiem statistikas datiem par rūpniecības produkcijas izlaidi, Latvijas apstrādes rūpniecība 2017.gada novembrī uzrādījusi izcilus rezultātus, sasniedzot gada pieaugumu 9,1% apmērā un izaugsmi reģistrējot gandrīz visās apstrādes rūpniecības apakšnozarēs.

Spēcīga izaugsme pērnā gada novembrī bijusi arī ieguves rūpniecībā – par 24,3% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada novembri. Savukārt kritumu par 11,8% uzrādīja elektroenerģijas un gāzes apgādes nozare, tādējādi negatīvi ietekmējot kopējo rūpniecības izaugsmes tempu. Līdz ar to 2017.gada novembrī rūpniecības izlaide kopā gada griezumā pieauga par 3,6%, kas bija vajākais rūpniecības izaugsmes temps kopš 2016.gada oktobra.

Tāpat kā iepriekšējos 2017.gada mēnešos, arī novembrī nozīmīgāko pozitīvo devumu apstrādes rūpniecības izaugsmē nodrošināja augstie metālapstrādes un mašīnbūves ražošanas apjomu pieaugumi. Tā, gatavo metālizstrādājumu ražošanas apjomi gada laikā palielinājās par 26,8%, kas noteica izlaides rekorlīmeņa sasniegšanu apakšnozarē. No mašīnbūves nozarēm izaugsme 18,8% apmērā tika fiksēta elektrisko iekārtu ražošanā, tikmēr iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošana novembrī bija par 30,2% augstāka nekā pirms gada un automobiļu un piekabju ražošana pieauga par 39%.

Pērnā gada novembrī izlaides pieaugumu uzrādīja arī divas lielākās apstrādes rūpniecības apakšnozares – pārtikas produktu ražošana un kokrūpniecība. Salīdzinoši spēcīgu izaugsmi par 6,8% sasniedza pārtikas produktu ražošana, ko īpaši veicināja straujie izlaides apjomi kāpumi zivju un vēžveidīgo pārstrādē, kā arī augļu un dārzeņu pārstrādē, tikmēr kritumu uzrādīja piena produktu ražošana. Jāatzīmē, ka zivjrūpniecības nozarē pērnais gads ir bijis sarežģīts, jo lielu daļu zivjrūpnieku joprojām negatīvi ietekmēja Krievijas un citu tradicionālo eksporta tirgu slēgšana nozares produkcijai. Zivjrūpniecības nozarē norāda, ka ne visiem nozares dalībniekiem ir izdevies rast jaunus noieta tirgus un pagūt pielāgoties to prasībām. Tajā pašā laikā lielākais zivjrūpniecības uzņēmums Latvijā "Karavela" 2017.gadā paredz nozīmīgu apgrozījuma pieaugumu, kā arī uz šī gada attīstības perspektīvām raugās optimistiski. Savukārt piena produktu ražošanu tuvākajos gados pozitīvi ietekmēs koncerna "Food Union" lēmums par 11,1 miljonu eiro lielām investīcijām, izveidojot svaigo piena produktu izcilības centru.

Kokapstrādē 2017.gada novembra izlaides apjoms bija par 2,2% augstāks nekā 2016.gada novembrī. Izaugsmes tempu bremzēšanās šajā apakšnozarē tika prognozēta jau iepriekš, atsaucoties uz 2014.-2016.gada augstajiem pieauguma tempiem un pēdējos gados vērojamo investīciju samazināšanos. Turklāt 2017.gada otrajā pusē kokrūpniecību negatīvi ietekmēja koksnes resursu ierobežotā pieejamība gan saistībā ar laikapstākļiem Latvijā, gan Baltkrievijas aizliegumu neapstrādātas koksnes eksportam. Tikmēr, augot pieprasījumam, situācija kokskaidu granulu realizācijas tirgū Eiropā 2017.gadā ir bijusi labāka nekā iepriekšējā gadā. Tādējādi kokrūpniecība gan novembrī, gan kopumā 2017.gada vienpadsmit mēnešos ir spējusi uzrādīt izlaides apjomu pieaugumu.

Būtisku izlaides pieaugumu pērnā gada novembrī uzrādījuši arī būvmateriālu ražotāji, nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošanas apjomus gada griezumā kāpinot par 19,4%. Šo apakšnozari pērn veicinājis gan vietējais tirgus, aktivizējoties būvniecības sektoram, gan ārējā pieprasījuma pieaugums, apakšnozares produkcijas apgrozījumam 2017.gada vienpadsmit mēnešos vietējā tirgū pieaugot par 19,6% un eksportā - par 11,3%.

2017.gada novembrī izlaides pieaugums par 19,6% tika reģistrēts ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošanā, par 17,8% pieauga apģērbu ražošanas apjomi, poligrāfija un ierakstu reproducēšana – par 15,9%, dzērienu ražošana – par 13,4%. Var redzēt, ka apstrādes rūpniecības izaugsme ir daudzveidīga un visaptveroša un arī sagaidāms, ka gads kopumā noslēgsies ar atzīstamiem apstrādes rūpniecības izaugsmes rezultātiem.

Tajā pašā laikā jāatzīmē, ka turpmāko apstrādes rūpniecības izaugsmi varētu kavēt investīciju trūkums. Nefinanšu investīcijas apstrādes rūpniecībā 2016.gadā, salīdzinot ar 2015.gadu, ir sarukušas par 25,4%, kritumam turpinoties arī pērn – 2017.gada trīs ceturkšņos par 7,4%. Aktīvāka investēšana ražošanas modernizēšanā un efektivitātes paaugstināšanā daļēji risinātu gan darbaspēka pieejamības jautājumu, gan nodrošinātu papildus ražošanas jaudas izlaides apjomu kāpināšanai. Līdzekļi mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas veicināšanas pasākumiem, tai skaitā arī ražošanas attīstībai, ir pieejami 2014.-2020.gada ES fondu plānošanas perioda ietvaros, kas varētu būt nozīmīgs atbalsts un iedrošinājums rūpniekiem paplašināt vai modernizēt ražošanu. Tāpat liela daļa uzņēmumu spēj piesaistīt arī cita veida finansējumu, piemēram, sadarbojoties ar komercbankām. Iespējas ir vairākas, ir jāspēj tās saskatīt un izmantot, dažreiz arī jāuzdrošinās riskēt.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-2017gada-novembri-apstrades-rupniecibas-izaugsme-atkal-paaugstinas-sasniedzot-91>